

En Manuel de Chia i Bajandas

La llarga i crudel malaltia que venia minant la existència de aquest benivolgut consoci, tingué son funest

desenllàs el dia 2 del passat mes d'abril.

Just és recordar en aquestes breus notícies, els principals treballs a que En Chia consagrà sa activitat científica, ja des de temps llunyans, en que l'estudi dels sers naturals de nostra terra no havia adquirit el desenrotlló que, sortosament, ha prè en l'actualitat.

Conegut era son pare D. Julià, per ses investigacions arqueològiques i paleontològiques en la província de Girona, i així no és d'extrañar que nostre naturalista s'inspirés en tan bon exemple.

A part de algunes notícies sobre arqueologia, entrà en possessió d'un bon aplec de fòssils descoberts per son pare a Ciurana i Basella, Empordà, localitats que continuà explorant i motivaren l'estudi que sobre el pliocènic de Catalunya portaren a terme el canonge Doctor Almera i el que escríu aquestes ratlles.

Però, els estudis que més li agradaren, foren els conxiliològics, i baix tal concepte la fauna catalana li es deudora de un bon aplec de bonics treballs, essent el primer de que's fa esment son «Catálogo de los moluscos testáceos terrestres y fluviales de la comarca de Gerona», publicat en 1886.

A n'aquest seguiren «Nota de los moluscos terrestres y de agua dulce de los alrededores de Barcelona» (1883), «Contribución a la fauna malacológica catalana: Moluscos terrestres y de agua dulce de

la província de Girona» (1893), «Aplec de notícies sobre'ls Moluscos de Catalunya i catàleg provisional dels mateixos» (1911), «Fauna malacològica (de Catalunya): Introducció (amb la col·laboració del infrascrit), Venérides, i Petricólides (s. d.), i «La fauna malacològica de la província de Girona» (1916). Darrerament tenia molt avensat un bonic estudi sobre els «Teredos» de nostre país, acompanyat d'exactes figures microfotogràfiques.

Se distingeixen aquets treballs per la escrupulositat amb que son fetes les determinacions de les formes estudiades; enemic declarat de les exageracions de la nomenada «nova escola malacològica», En Chia refereix sempre a les que poden dir-se formes clàssiques, les que, ja en concepte d'especie o de varietats, han estat descrites presentant amb aquelles més o menys afinitats. Com a descàrrec dels partidaris de la nova escola cal indicar que, en la actualitat, convé fixar-se en aquelles formes afins que poden procurar dades molt interessants, més que a la sistemàtica, als hermosos estudis de la zoogeografia.

Amb motiu del esmentat treball «Aplec de notícies» presentat al concurs obert per la INSTITUCIÓ CATALANA DE HISTÒRIA NATURAL li fou concedit per la Corporació el títol de soci honorari en 3 de febrer de 1910.

Fora de aqueixos treballs, hom deu esmentar: «Nuevos hallazgos en Caldas y Serriñá: Prehistoria» (1877), «Apuntes geológicos sobre los terrenos terciarios medio y superior del bajo Ampurdán» (1879), «Estación prehistórica de Caldas de Malavella» (1881), «Nociones elementales de Ictiología» (1886), «Apuntes de Botánica» (1892), «Correcciones y adiciones a la Historia Natural de Paluzie, 2.ª edición» (1894), «Nociones de Física, Química e Historia Natural» (1903), «Una destal de les primeres edats del bronze» (1908).

Nasqué nostre consoci a la ciutat de Girona el 16 de gener de 1856. Era llicenciat en Ciències físico-químiques, i havia exercit sa professió de metge, durant molts anys a Vilassar de Mar, on tingué ocasió de fer recol·lecció de moluscos marins d'aquell litoral.

El Senyor concedeixi pau eterna a qui aixís treballà en bé dels coneixements històric-naturals de nostra benlloguda terra!

ARTUR BOFILL I POCH.

Barcelona, 9 maig 1917.

